

Národný projekt Podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti III (NP DEI NS III)

Programové obdobie: 11/2018-12/2022

Cieľom národného projektu („NP“) je podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti, osobitne zvýšenie dostupnosti odbornej pomoci a skvalitnenie vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately („SPOD a SK“) pre dieťa a rodinu. Prostredníctvom NP bude podporená implementácia legislatívnych zmien v oblasti SPOD a SK, ktorých podstata spočíva v zmene filozofie výkonu opatrení SPOD a SK v zariadeniach SPOD a SK. Súčasný druh zariadení SPOD a SK, ktoré sú zamerané primárne na odbornú pomoc deťom pobytového charakteru na základe rozhodnutia súdu, rozšíria svoj výkon opatrení SPOD a SK aj o výkon týchto opatrení ambulantnou a terénnou formou a zároveň prispôbia pobytové kapacity na výkon týchto opatrení pre dieťa, resp. dieťa a jeho rodinu aj na základe dohody. V tejto súvislosti je potrebná aj zmena výkonu uvedených opatrení samotnými orgánmi SPOD a SK. NP zároveň podporí aj rozvoj kvality vykonávaných opatrení SPOD a SK.

Hlavná aktivita NP: „Podpora práce s dieťaťom a jeho rodinou“, ktorá bude realizovaná prostredníctvom podaktivít:

- Podpora koordinácie práce s rodinou
- Podpora dostupnosti a profesionality ambulantnej a/alebo terénnej formy práce v centrách pre deti a rodiny („centrum“); aktivita vykonávaná v spolupráci s partnermi
- Podpora odbornej pomoci dieťaťu a jeho rodine vykonávanej v centre pobytovou formou na základe dohody; aktivita vykonávaná v spolupráci s partnermi
- Podpora odbornej pomoci dieťaťu umiestnenom v centre na základe súdneho rozhodnutia a jeho rodine; aktivita vykonávaná v spolupráci s partnermi
- Podpora prehĺbovania znalostí a spôsobilostí odborných zamestnancov/zamestnankyň v oblasti práce s dieťaťom a jeho rodinou

Cieľová skupina: deti, plnoleté fyzické osoby a rodiny, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia SPOD a SK; zamestnanci vykonávajúci politiky a opatrenia v oblasti sociálneho začlenenia vo verejnom aj neverejnom sektore; subjekty vykonávajúce opatrenia SPOD a SK.

Odborný tím: V rámci uvedeného projektu bol v Centre pre deti a rodiny Komárno vytvorený odborný tím v zložení **dvoch psychologov a dvoch sociálnych pracovníkov**.

Úlohou *psychológa* je využitie odborných psychologických metód na podporu rodiny pri plnení základných funkcií a prevencia sociálnopatologických javov. Aplikácia metód poradenskej psychológie a psychodiagnostiky pri poradenskej pomoci dieťaťu a rodine, posúdenie perspektívy odbornej psychologickéj intervencie do budúcnosti - prognóza, naznačiť perspektívu spolupráce s klientom (frekvenciu a spôsob stretnutí – ambulantne/terénne, individuálne/skupinovo).

Individuálna a skupinová forma práce počas riešenia rodinných konfliktov – multidisciplinárny prístup zameraný na minimalizáciu príčin konfliktov. Sprievodné poradenstvo rodinám v kríze zamerané na predchádzanie vyňatiu dieťaťa z rodiny – obnova vzťahových väzieb (rodičovských, súrodeneckých, rodinných), zachovanie integrity osobnosti dieťaťa. Odborná psychologická pomoc na uľahčenie zabezpečenia náhradného rodinného prostredia pre dieťa a jeho rodinu - poskytnutie odborného poradenstva na riešenie rodinných a výchovných problémov. Sprostredkovanie odbornej psychologickéj pomoci v príprave mladých dospelých na osamostatnenie.

Úlohou *sociálneho pracovníka* je vykonávanie sociálnej práce pre dieťa a jeho rodinu na základe zhodnotenia situácie dieťaťa a jeho rodiny a posúdenia možností rodičov riešiť situáciu ambulantnou a/alebo terénnou formou. Sociálna diagnostika, ktorá vyžaduje špecializované odborné metódy, postupy a techniky sociálnej práce. Vedenie prípadovej práce, koordinácia plánovania a realizácia plánu sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou/náhradnou rodinou. Poskytovanie podpory a sprevádzania v priebehu NRS. Vykonávanie sociálnej práce metódami, vrátane sociálneho poradenstva, zameranými na pomoc dieťaťu a jeho rodiny v nepriaznivej situácii. Návrat rodičovských a iných zručností rodiča alebo inej fyzickej osoby a ďalšie odborné činnosti zamerané na získanie, obnovu atď. rodičovských a iných zručností rodiča alebo inej fyzickej osoby.

Odborný tím zabezpečuje výkon nasledovných opatrení SPODaSK v rámci **programu náhradnej rodinnej starostlivosti** podľa zákona č. 305/2005 Z. z.:

- odborné metódy na prispôsobenie sa novej situácii - § 11 ods. 3) písm. b) bod 1
- odborné metódy práce na podporu riešenia výchovných, sociálnych a iných pomerov v rodine a v medziľudských vzťahoch - § 11 ods.3) písm. a), písm. b) bod 3
- poskytovanie podpory, sociálneho alebo odborného poradenstva náhradným rodičom - § 73 ods. 6 písm. d) - opatrenia podľa § 44a ods. 1
- poskytovanie sociálneho poradenstva mladému dospelému po ukončení náhradnej starostlivosti - § 73 ods. 6 písm. e)

Odborný tím zabezpečuje výkon nasledovných opatrení SPODaSK v rámci **programu zanedbávania riadnej starostlivosti** o maloleté dieťa a sanácie rodiny podľa zákona č. 305/2005 Z. z.:

- odborné metódy práce na úpravu rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa -§ 11 ods. 3 písm. b) bod 2
- odborné metódy práce na podporu riešenia výchovných, sociálnych a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch -§ 11 ods. 3 písm. a), písm. b) bod 3
- odborné metódy na podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností -§ 11 b) bod 4
- odborné metódy na zhodnotenie situácie dieťaťa a rodiny -§11 ods.3 písm.b) bod 5
- uloženie mal. dieťaťu alebo jeho rodičom povinnosti podrobiť sa sociálnemu poradenstvu -§ 37 ods. 2 písm. d) zákona o rodine

Viac informácií o NP Podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti v zariadeniach dostupných na: https://www.upsvr.gov.sk/europsky-socialny-fond/narodne-projekty-v-programovom-obdobi-2014-2020/narodny-projekt-podpora-deinstitucionalizacie-nahradnej-starostlivosti-iii.html?page_id=891952

Vypracovali : Mgr. Kristína Baloghová, Mgr. Simona Glembová,